THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל
H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper In The Province of Ontario,
PUBLISHED BY
CANADIAN JEWISH PUBLISHING Co. Ltd.
251—253 Queen Street West Telephone Adelaide 3967
Subscription Rates $6 PER YEAR, $3.50 SIX MONTHS
Single Copy — 3 cents
Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O. Toronto Ont. January 22nd 1913

דער בארג האט א מויז געבוירען

דאס ארטאדאקסישע אידענטום אין טאראנטא האט פאר די לעצטע צעהן— פיפצעהן יאהר געהאט פאר זיך נאר איין פראגע, מיט וועלכער מען האט זיך באשעפטיגט — בשר כשר.

דאס איז געווען די איינציגע זאך, מיט וועלכער מען האט זיך אינטערעסירט, אין ניט איינמאהל האט שוין פאסירט אז די בשר כשר סקאנדאלען זענען איבערגעבליבן אין געריכט.

אין אזוי ציהט זיך עס ביז היינטיגן טאג, טראצדעם וואס אין דעם גאנצען טומעל זענען שולדיג בלויז א קליין הייפעלע מענשען.

אז די מאיאריטעט פון די טאראנטער אידען זענען ניט פאראינטערעסירט אין די אלע סקאנדאלען און טומלעניש, האט אבעלסטען געצייגט דער זונטאגדיגער קאנפערענץ. וועגן גאנץ וועניג מענשען האבען זיך אפגערופען איפ'ן ריף פון דער קהלה.

אבער מיר ווילען ניט ארויסברענגען נאר דאס, פונקט ווי מיר ווילען זיך אויך ניט אפשטעלען איפ'ן טומעל, ווייל עס איז דא נאך א פיעל וויכטיגערער פונקט, איף וועלכען מיר ווילען אייפמערקזאם מאכען די הייליגע אידען.

דען דער לעצטער בשר כשר טומעל איז ענטשטאנען מיט א פאר יאהר צוריק, האבען זיך געפונען עטליכע מענשען, וועלכע האבען פארזיר־כערט די שטאדט, אז אלב מען וועט גרינדען א קהלה, וועלכע זאל קאנטראלירען די גאנצע שחיטה, וועט עס קענען אריינברענגען ארום הונדערט טויזענט דאלאר א יאהר, געמוז צו קענען אויסהאלטען אלע הייליגע צדקה אינסטיטוציעס.

מיר האבען לכתחלה געצייפעלט אין דער באהייפטונג, אין יעצט האט עס דער באריכט פון די אפטימיסטען גופא באשטעטיגט.

לויט דעם באריכט, האט די אזוי גערופענע קהלה געהאט פראפיטען ארום צוויעלף הונדערט דאלאר פאר די עטליכע חדשים, וואס די שחיטה וועט פון זיי קאנטראלירט. לאמיר אפילו צוגעבען, אז דאס איז נאר א העלפט פון דער שחיטה, ווייל דער צווייטער צד קאנטראלירט דאך אויך א געוויסע צאהל שלאכטהייזער. מאכט עס אויס א דאפעלטע סומע, אין פאר א יאהר צייט קען עס מיינען א הכנסה פון 15—10 טויזענט דאלאר, א סימע וואס איז גאנץ ווייט אויף צו קענען אויסהאלטען די הייליגע צדקה אנ שטאלטען.

מיר ווילען דא יעצט ניט באריהרען דעם גאנצען בשר כשר סקאנ־דאל, אבער אפילו אין זין פון איינגאהמען האט עס אויך באזוויזען, אז דער בארג האט א מויז געבוירען.

צוויי הונדערט מיליאן פאר דייטשלאנד

דייטשלאנד איז דער דיפלאמאטישער בויין, וואס שטעהט אין די העלוער פון די גרייסע מלוכות. מען קאן זיך מיט דייטשלאנד קיין עצה ניט געבען. וואו מען זאל די הונגעריגע דייטשען ניט לעגען, איז זיי אלץ נידעריג צוקאפענס, קאנען זיי אלץ צו זיך ניט קומען. די דייטשען זענען אדם־נאקעט, הונגעריג און נידערגעשלאגען, און דא קומט פראנקרייך און זעצט זיך אויף איפ'ן קאפ און דערגעהט די יאהרען!

דייטשלאנד מוז האבען א הלואה. אהן אויסערליכער חילף קאן זי ניט איסגעלייזט ווערען. האט שוין די עקספערטען־קאמיסיע מיט מזל און מיט גליק באשלאסען צו רעקאמענדירען דער רעפעראציע־קאמיסיע, אז דייטשלאנד זאל קריגען א הלואה פון צוויי הונדערט מיליאן דאלאר. אמע־ריקע וועט שאפען דעם גרעסטען טייל פון דער הלואה, און די געלדען וועלען פארנצט ווערען צו דעקען די הוצאות פון דער אקופאציע־ארמיי אין די אנדערע לויפענדיגע צאהלונגען, וואס דייטשלאנד דארף אויסצאהלען די אלייאירטע מלוכות.

א הלואה וואלט געקאנט פארלייכטערען דעם מצב פון דער דייטשער מדינה. עס וואלט געקאנט לינדער מאכען די נייט פון די דייטשע מאסען. ווען דייטשלאנד קריגט פריישען קאפיטאל פאר דער אנפיהרונג פון איהרע אינדוסטריען, וואלט זי געקאנט אלייגן ביסלאכווייז אויסצאהלען איהרע חובות, און זיך אויף די פיס שטעלען. אבער מיט דער געפלאנעוועטער הלואה זייט מען גארניט העלפען די דייטשע אינדיסטריען. מען וויל בלויז זעטיגען די אפעטיטען פון די פראנצויזישע ארויינדרינגער און העלפען די דייטשען צו אויסהאלטען דיי אקופאציע־ארמיי.

אמעריקע וועט אזא הלואה זיכער אונטערשטיצען. אמעריקע וויל דאך אייגענטליך אויך ניט העלפען די דייטשען צו איפריכטען זיי־ערע חורבות. זי וויל דאך העלפען איהרע אמאליגע פארבינדעטע מלוכות, כדי יענע זאלען אדויסקריגען דעם פונט פלייש פון די דייטשען. די אנדערע מלוכות וועלען אויך ניט צו דער הלואה צישטעהן, ניט אזוי צוליב דער מדבה פון פראנקרייך, ווי צוליב געשעפט. אין עס ליינט זיך צו אריינ־מרעמען אין אזא געשעפט צוליב די גארענטיעס, צוליב די עובדית'ן, וואס זענען דערמיט פארווירקלט. די דייטשען אליין וועלען פון דער הלואה ווייניגצ־וואס נהנה זיין. אין אין א געוויסען פרט וועט דער עול זייערער אין רוהיגערביט פיעל שווערער ווערען. די הלואה געהט אויף דער אויס־האלטונג פון דער אקופאציע־ארמיי, וועלכע שטיקט אין ווערגט די דייטשען און טוט זיי אן כל־ערליי נגישות אין ציהט פון זיי ארויס דעם דם־התמצית פון די ביינער.

כלומר די דייטשען וועלען ניט קריגען א גרויסע הלואה פאר דער אויפריכטונג פון די אינדוסטריען. פאר דער צוריקשטעלונג פון די רואי־נירטע לעבענס־קוואלען, וועט דער דלות טאנצען און שפרינגען זיין פארניכטונגס־טאנץ אין וועט אויסראטען מיט'ן ווארצעל יעדען פארזוך צו דייטשער ווידעראויפלעבונג. די דייטשע חובות דארפען פארקלענערט ווערען, און דער רוהיגער דארף פון די פראנצויזישע מיליטערישע קייטען באר־פרייט ווערען. אבער פראנקרייך וועט דערצו ניט דערלאזען. זי וועט זיך פון רוהיגער ניט אויסציהען ביז זי וועט אויסצאפען פון די דייטשען דעם ביסעל זאפט, וואס איז פארבליבען אין זיי נאך די אקופאציעס און אינזוא־זיעס פון די לעצטע נאך־מלחמה יאהרען. פואנקארע איז שטארק געווא־רען א דאנק די נגישות אין דייטשלאנד. ער ווערט מעכטיגער און העלפען די גער פון טאג צו טאג. די פאליטיק פון פראנקרייך איז א פאליטיק פון איי־האטונג, אין דערמיט וואס מען מאכט הלואות אין מען אונטערשטרייכט אזוי שטארק די אויסהאלטונג פון דער אקופאציע־ארמיי פאר־ציהט מען די שטריק ארום די דייטשע העלזער פיעל שטארקער און איינגער.

דער אידישער זשורנאל

THE HEBREW JOURNAL

H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.

The Only Daily Jewish Newspaper In The Province of Ontario,

PUBLISHED BY

CANADIAN JEWISH PUBLISHING Co. Ltd.

251—253 Queen Street West Telephone Adelaide 3967

Subscription Rates $6 PER YEAR, $3.50 SIX MONTHS

Single Copy — 3 cents

Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O. Toronto Ont. January 22nd 1913

דער בארג האט א מויז געבוירען

דאס ארטאדאקסישע אידענטום אין טאראנטא האט פאר די לעצטע צעהן— פיפצעהן יאהר געהאט פאר זיך נאר איין פראגע, מיט וועלכער מען האט זיך באשעפטיגט — בשר כשר.

דאס איז געווען די איינציגע זאך, מיט וועלכער מען האט זיך אינטערעסירט, אין ניט איינמאהל האט שוין פאסירט אז די בשר כשר סקאנדאלען זענען איבערגעבליבן אין געריכט.

אין אזוי ציהט זיך עס ביז היינטיגן טאג, טראצדעם וואס אין דעם גאנצען טומעל זענען שולדיג בלויז א קליין הייפעלע מענשען.

אז די מאיאריטעט פון די טאראנטער אידען זענען ניט פאראינטע־רעסירט אין די אלע סקאנדאלען און טומלעניש, האט אבעלסטען געצייגט דער זונטאגדיגער קאנפערענץ. וועגן גאנץ וועניג מענשען האבען זיך אפ־גערופען איפ'ן ריף פון דער קהלה.

אבער מיר ווילען ניט ארויסברענגען נאר דאס, פונקט ווי מיר ווילען זיך אויך ניט אפשטעלען איפ'ן טומעל, ווייל עס איז דא נאך א פיעל וויכטיגערער פונקט, איף וועלכען מיר ווילען אייפמערקזאם מאכען די הייליגע אידען.

דען דער לעצטער בשר כשר טומעל איז ענטשטאנען מיט א פאר יאהר צוריק, האבען זיך געפונען עטליכע מענשען, וועלכע האבען פארזיר־כערט די שטאדט, אז אלב מען וועט גרינדען א קהלה, וועלכע זאל קאנטרא־לירען די גאנצע שחיטה, וועט עס קענען אריינברענגען ארום הונדערט טויזענט דאלאר א יאהר, געמוז צו קענען אויסהאלטען אלע הייליגע צדקה אינסטיטוציעס.

מיר האבען לכתחלה געצייפעלט אין דער באהייפטונג, אין יעצט האט עס דער באריכט פון די אפטימיסטען גופא באשטעטיגט.

לויט דעם באריכט, האט די אזוי גערופענע קהלה געהאט פראפיטען ארום צוויעלף הונדערט דאלאר פאר די עטליכע חדשים, וואס די שחיטה וועט פון זיי קאנטראלירט. לאמיר אפילו צוגעבען, אז דאס איז נאר א העלפט פון דער שחיטה, ווייל דער צווייטער צד קאנטראלירט דאך אויך א געוויסע צאהל שלאכטהייזער. מאכט עס אויס א דאפעלטע סומע, אין פאר א יאהר צייט קען עס מיינען א הכנסה פון 15—10 טויזענט דאלאר, א סימע וואס איז גאנץ ווייט אויף צו קענען אויסהאלטען די הייליגע צדקה אנ שטאלטען.

מיר ווילען דא יעצט ניט באריהרען דעם גאנצען בשר כשר סקאנ־דאל, אבער אפילו אין זין פון איינגאהמען האט עס אויך באוויזען, אז דער בארג האט א מויז געבוירען.

צוויי הונדערט מיליאן פאר דייטשלאנד

דייטשלאנד איז דער דיפלאמאטישער בויין, וואס שטעהט אין די העלוער פון די גרייסע מלוכות. מען קאן זיך מיט דייטשלאנד קיין עצה ניט געבען. וואו מען זאל די הונגעריגע דייטשען ניט לעגען, איז זיי אלץ נידעריג צוקאפענס, קאנען זיי אלץ צו זיך ניט קומען. די דייטשען זענען אדם־נאקעט, הונגעריג און נידערגעשלאגען, און דא קומט פראנקרייך און זעצט זיך אויף איפ'ן קאפ און דערגעהט די יאהרען!

דייטשלאנד מוז האבען א הלואה. אהן אויסערליכער חילף קאן זי ניט איסגעלייזט ווערען. האט שוין די עקספערטען־קאמיסיע מיט מזל און מיט גליק באשלאסען צו רעקאמענדירען דער רעפעראציע־קאמיסיע, אז דייטשלאנד זאל קריגען א הלואה פון צוויי הונדערט מיליאן דאלאר. אמע־ריקע וועט שאפען דעם גרעסטען טייל פון דער הלואה, און די געלדען וועלען פארנצט ווערען צו דעקען די הוצאות פון דער אקופאציע־ארמיי אין די אנדערע לויפענדיגע צאהלונגען, וואס דייטשלאנד דארף אויסצאהלען די אלייאירטע מלוכות.

א הלואה וואלט געקאנט פארלייכטערען דעם מצב פון דער דייטשער מדינה. עס וואלט געקאנט לינדער מאכען די נייט פון די דייטשע מאסען. ווען דייטשלאנד קריגט פריישען קאפיטאל פאר דער אנפיהרונג פון איהרע אינדוסטריען, וואלט זי געקאנט אלייגן ביסלאכווייז אויסצאהלען איהרע חובות, און זיך אויף די פיס שטעלען. אבער מיט דער געפלאנעוועטער הלואה זייט מען גארניט העלפען די דייטשע אינדיסטריען. מען וויל בלויז זעטיגען די אפעטיטען פון די פראנצויזישע ארויינדרינגער און העלפען די דייטשען צו אויסהאלטען דיי אקופאציע־ארמיי.

אמעריקע וועט אזא הלואה זיכער אונטערשטיצען. אמעריקע וויל דאך איינגענטליך אויך ניט העלפען די דייטשען צו איפריכטען זיי־ערע חורבות. זי וויל דאך העלפען איהרע אמאליגע פארבינדעטע מלוכות, כדי יענע זאלען אדויסקריגען דעם פונט פלייש פון די דייטשען. די אנדערע מלוכות וועלען אויך ניט צו דער הלואה צישטעהן, ניט אזוי צוליב דער מדבה פון פראנקרייך, ווי צוליב געשעפט. אין עס ליינט זיך צו אריינ־מרעמען אין אזא געשעפט צוליב די גארענטיעס, צוליב די עובדית'ן, וואס זענען דערמיט פארווירקלט. די דייטשען אליין וועלען פון דער הלואה ווייניגצ־וואס נהנה זיין. אין אין א געוויסען פרט וועט דער עול זייערער אין רוהיגערביט פיעל שווערער ווערען. די הלואה געהט אויף דער אויס־האלטונג פון דער אקופאציע־ארמיי, וועלכע שטיקט אין ווערגט די דייטשען און טוט זיי אן כל־ערליי נגישות אין ציהט פון זיי ארויס דעם דם־התמצית פון די ביינער.

כלומר די דייטשען וועלען ניט קריגען א גרויסע הלואה פאר דער אויפריכטונג פון די אינדוסטריען. פאר דער צוריקשטעלונג פון די רואי־נירטע לעבענס־קוואלען, וועט דער דלות טאנצען און שפרינגען זיין פארניכטונגס־טאנץ אין וועט אויסראטען מיט'ן ווארצעל יעדען פארזוך צו דייטשער ווידעראויפלעבונג. די דייטשע חובות דארפען פארקלענערט ווערען, און דער רוהיגער דארף פון די פראנצויזישע מיליטערישע קייטען באר־פרייט ווערען. אבער פראנקרייך וועט דערצו ניט דערלאזען. זי וועט זיך פון רוהיגער ניט אויסציהען ביז זי וועט אויסצאפען פון די דייטשען דעם ביסעל זאפט, וואס איז פארבליבען אין זיי נאך די אקופאציעס און אינזוא־זיעס פון די לעצטע נאך־מלחמה יאהרען. פואנקארע איז שטארק געווא־רען א דאנק די נגישות אין דייטשלאנד. ער ווערט מעכטיגער און העלפען גער פון טאג צו טאג. די פאליטיק פון פראנקרייך איז א פאליטיק פון איי־האטונג, אין דערמיט וואס מען מאכט הלואות אין מען אונטערשטרייכט אזוי שטארק די אויסהאלטונג פון דער אקופאציע־ארמיי פאר־ציהט מען די שטריק ארום די דייטשע העלזער פיעל שטארקער און איינגער.

אבער זיי פאהזיכטיג!

קאפיטאל צו ארבייט: — דערלאנג קלעפ ברודערקע, אבער גיעב די „פאנטשעס" אביסעל פארזיכטיג — פארגעס זיך ניט!

פעליכס ווארבורגס באזוך אין ארץ ישראל

(קארעספאנדענץ פון ארץ ישראל). פון זלמן איצים.

עס זענען פארן פיעלע גרינדע צו האפען, אז דער באזוך פון דעם גוי יארי־שער אידישען מאנגאט אין פרעזידענט פון „דזשאינט דיסטריביושאן קאמיטע" דער פעליקס ווארבורג אין ארץ ישראל זאל ברענגען באדייטענדע נוצען, אויב ניט פאר אונזער גאנצער אויפבויאונגס־ארבייט אין אונזער לאנד אין, וועניג־סטענס, פאר א באדייטענדען טייל פון דער זעלבער ארבייט.

אין ווען דאס וועט פאסירען, ווי מיר האפען דא, וועלען מיר דערפאר הא־בען צו דאנקען ניט בלויז דער ערנסט־קייט, מיט וועלכער דער ווארבורג צייט־בענט זיך אויס אימער, אלס זעהר ענער־גישער און געאיבטער כלל־מוטיג, אבער אויך דער באזונדערער וואבומקייט און איבערגעבענהייט צו אונזער אויפבויאונגס ארבייט פון א צווייטען באקאנטען גור יארקער אידישען עסקן דה. ר. ל. מאנעגס, וועלכער האט געווירקט, אז דער באזוך פון דער ווארבורג אין ארץ ישראל זאל פארוואנדעלט ווערען אין אן עראיינגנס פון גרויס באדייטונג.

עס איז מעהר ווי זיכער, אז טראין דעם וואס לויט זיין שטאנד אין דער גרויסער וועלט אלס מיליטיקיי־אנער אין דירעקטאר פון איינע פון די איינ־סטרים, און זיין פראן אין דער אידישער וועלט אלס פיזאנטראפ און טויער פון גאר ערשטען ראנג, טראין דעם אלעמען וואלט דער ווארבורג געווען, פייליכט דורכגע־פיהרט זיין באזוך אין ארץ ישראל פונקט אזוי „טוריסטיש", דאס הייסט שנעל און אויבערפלעכליך, ווי דאס טוען אלע אנדערע טוריסטען, זאגאר „ציוניסטען", וועלכע קומען אהער לעצטענס אין מאר סען און פליהען פארבייי דאס לאנד אין פון עדוואנדען בסך הכל צוויי אדער דריי טעג, און ניט וועלכע אויף דער ווארבורג איז אהער געקומען אין באגלייטונג פון זיין פרוי, די איינציגע טאכטער פון דעם פאר שטארבענעם אלרוועדטליך באקאנטען פיר לאנטראפ און טויער דער יעקב שיף עליו השלום, פון גיו יארק.

האט עס אבער, גלויבליכערווייזע, פאסירט, אז דא אין ארץ ישראל וואוינט איצט מיט זיין פאמיליע דר. ר. ל. מאג־נעס, וועלכער איז, פארשטענדליך געווען דער ערשטער צו באגעגענען דער ווארב־בורג און אויף זיין פרוי ביי זייער באטרע־טען דאס הייליגע לאנד. דעם דריטען מארטש, אזוי ארום איז עס געווארען נאטיהליך, אז ער דר. מאנעגס, זאל אויף ווערען דער ווענדזווזדער און באגלייר־טער פון דער ווארבורג. און זיין פרוי, וועהרענד זייער וויילען אין אונזער לאנד, אין אם דער פאקט האט שוין געפיהרט דערצו, אז דער ווארבורג זאל זיך פאראינ־טערעסירען מיט אלע וויכטיגסטע צווייי־גען פון אונזער אויפבויאונגס ארבייט אין ארץ ישראל און זיי ניט בלויז זעהן אבער אויך ערנסט שטודירען.

זיין ערשטען באזוך האט דער ווארב־בורג (אין באגלייטונג פון דר. מאנעגס, פארשטעהט זיך) געמאכט דעם באריהמ־טען אידישען דענקער און שריפטשטעלער דער אחד העם, אין תל אביב, וואו דער ווארבורג האט דערקאנאך אויך באזוכט די וויכטיגסטע נאציאנאלע און לאקאלע אינסטיטוציעס פון דער ערשטער דיין אידישער שטאדט.

פון תל אביב איז דער ווארבורג גע־קומען נאך ירושלים, וואו ער האט ביי־נעוואוינט א קאנפערענץ (אין הויז פון דעראקטאר פון "השלח", דר. יוסף קלויז־נער), וועגען דעם פאקולטעט פון גייס־טיגע וויסענשאפטען אין דעם געפלאנטען העברעאישען אונזיווערזיטעט אין ירושלים.

דעם 4־טען מארטש האט דער ווארב־בורג דעם גאנצען פארמיטאג געווידמעט צו א באזוך אין דער הויפט ביורא פון דעם אידישען נאציאנאל פאנד, אין ירושלים, וואו דער פרעזידענט פון נאצ. פאנד דירעקטאריום דער אינזשיניר אר־סישקין, צוזאמען מיט דר מיטגלידער־פון דער ביורא פארוואלטונג, האבען איהם באקאנט מיט דער געשיכטע, די שטרע־בונגען און טעטיגקייטען פון דעם נאצ־יאנאל־פאנד, זיינע הכנסה קווערען און מיטלען.

דער נעשפרעך אין דער הויפט ביורא האט געווארקט, אז דער ווארבורג זאל זיך אזוי פאראינטערעסירען מיט דעם ריכטי־גען פאלקס־אינסטיטוט אונזערען, דעם נאצ. פאנד, אז ער האט זיך־נאכגעפרעגט וועגען אלץ וואס אנבעלאנגט דעם פאנד, אפילו אין וואס עס אנבעלאנגט זיין יורי־רישע זייט, די זיבערקייט פון זיין פארד־מעגען אין ארץ ישראל אין צייט פון אלעלכע איבערקעהרענישען ווי די אין רוסלאנד.

דער מ. אוסישקין האט איהם געגע־נעענטפערט אויף דיעזע פראגען זייגע און דערביי איהם דערצעהלט, אז וועהרענד א נעשפרעך, וואס ער, דער אוסישקין, האט געהאט מיט דעם "נריב הידיע", באראן עדמאנד דע ראטשילד אין פאריז, באלד נאך דער באלשעוויסטישע איבערקעהרע־נייש אין רוסלאנד, האט דער באראן זיך געאויסערט, דאס ער האט קיין אנגסט פאר באלשעוויזם אין ארץ ישראל, ווייל דער באלשעוויזם פלייצט בלויז נאך די ארבייטער, וואו עס איז פאראן גרויס־אר־פיטאל, א זאך וואס ארץ ישראל איז נאך ווייט דערפון, און דא האט דער באראן צוגעלעגט:

— פון מיינע אלע פארמעגענס, וועלכע איך האב ביז איצט אינגעזאמלט, וואו ארוועהרען, באטראכט איך אלס זיי־כערסטע דאס וואס איך האב ארוועהרען אין ארץ ישראל, אט דאס וואס איך האב געטאן און ערוועהרען אין ארץ ישראל, איז אין וועט בלייבען איביג, און דאס איז דאריבער מיין איינציגער זיכערער עורמות־באנד.

דעם זעלבען טאג, נאכמיטאג, האב איך זיך באגעגענט מיט דער ווארבורג אויף דעם רעספעשאן (קבלת פנים), וואס דר. מאנעגס און זיין פרוי האבען פאר איהם און זיין פרוי געגעבען אין דעם מוזיסעס־האוס (בית האחיות) פון דעם "הדסה" מעדיקאל יונים, אין ירושלים, און אויף מיין פראגע: וואס פאר אן אינדרוק ער האט באקומען פון דעם אי־דישען נאציאנאל פאנד וועהרענד זיין באזוך אין דער הויפט ביורא פון זעלבען פאנד, האט דער ווארבורג מיך געענט־פערט ווי פאלגט:

— א גלענצענדער! איך האב וועה־רענד מיין דיעזען באזוך געלעהרענט אין זיך דערוואוסט זעהר פיעל נייעס, וויכטי־געס און אינטערעסאנטעס, וואס איך האב ביז איצט נאך ניט געוואוסט און נעקענט. איך האב מיינע ערפאהרונגען צו פארפאלקאמען וועהרענד מיין רייזע אין עמק־יזראעל, וועלכע איך וועל מאר־גען פריה אנפאנגען, אין באגלייטונג פון אונזער פריינד דר. מאנעגס. דארט וועל איך דאך זעהן מיט איינענע אויגען די ארבייט פון דעם אידישען נאציאנאל פאנד וועגען וועלכער איך האב הייגט פארמי־טאג מיט אזא אינטערעס געהערט פון הער אוסישקין און זיינע מיטארבייטער אין דער נאצ. פאנד הויפט ביורא.

הער ווארבורג האט זיין וואר־ט גע־היט ביז דעם בוכשטאב. דעם 5־טען מערץ איז ער מיט זיין פרוי, אין באגלי־טונג פון דר. מאנעגס געפאהרען אין עמק וואו אין זיין אינטערעסירען זיך צו זעהן ארבייט פון דעם אידישען נאציאנאל פאנד וועגען וועלכע איך האב הייגט פארמי־טאג מיט דעם אינטערעס פון הער אוסישקין און זיינע מיטארבייטער אין דער נאצ. פאנד הויפט ביורא.

הער ווארבורג האט זיין וואר־ט גע־היט ביז דעם בוכשטאב. דעם 5־טען מערץ איז ער מיט זיין פרוי, אין באגלי־טונג פון דר. מאנעגס געפאהרען אין עמק וואו אין זיין אינטערעסירען זיך צו זעהן ארבייט פון דעם אידישען נאציאנאל פאנד וועגען וועלכע איך האב הייגט פארמי־טאג מיט דעם אינטערעס פון הער אוסישקין און זיינע מיטארבייטער אין דער נאצ. פאנד הויפט ביורא.

דעם 4־טען מארטש האט דער ווארב־בורג דעם גאנצען פארמיטאג געווידמעט צו א באזוך אין דער הויפט ביורא פון דעם אידישען נאציאנאל פאנד, אין

שטיצע פון קרן היסוד האט — ווי איך דערוויס זיך פון זיינע באגלייטער, גע־מאכט אויף איהם דעם געווינשטען נוטען איינדרוק.

און אט דער פאקט ניט די ארץ ישראל אידען א רעכט צו האפען, אז הער ווארבורגס באזוך אין ארץ ישראל וועט ברענגען באדייטענדע נוצען פאר אונזער אויפבויאונגס ארבייט, און די באמיהונ־גען פאר איהם אין אמעריקא.

וואס אין הער ווארבורגס באזוך אין ארץ ישראל איז אונפארשטענדליך, איז דער פאקט, אז ער האט ניט געפונען פאר מיטיג צו באזוכען אויף די ציוניסטישע לייטונג אין ירושלים.

ירושלים, א' אדר ב' תרפ"ה.

וואס קומט פאר צווישען רוס־לאנד און כינא

עס האט פלוצלינג א בליץ געטאן מיט א פאר טעלעגראמעס וועגען כינע און פאוועט רוסלאנד און עס איז ווידער שטיל געווארען.

וואס קומט פאר אין די באציהונגען צווישען די צוויי לענדער?

אעס בעסטען ענטפער וועלען מיר קריגען ווען מיר וועלען דערגעהן וואס עס קומט פאר מיט כינע. און דאס דער־דערצעהלט אונז דער זשורנאל "טשאינא רעוויו" וואס וועהרט פון כינעזער ארויס־געגעבען אין ניו יארק.

דער זשורנאל זאגט, אז עס איז דא א געפאהר אז די 4 הונדערט מיליאן יכי־נעזער זאלען איינגאנצען ניט איבערדיר־סען מיט אלע פארמען פון קאפיטאליזם און ניט ארייגווארפען זיך אין די ארימס פון סאוויעטיזם.

די סיבה דערפון איז וואס כינע איז שוין אזוי פיעל מאר באליידיגט און באר־אבעוועט געווארען פון אלע גרויסע מלוכות, אז זי פיהלט צו זיי בלויז א טיעפען האס. דער איינציגער אויס־וועג איהרער איז צו שליסען א פארבאנד מיט די סאוויעטען און איבערבויען די רעגיערונג לויט דער מאסקווער פארם. דאן וועט אפשר דאס כינעזישע פאלק דערגרייכען דאס אייגענע וואס די רוסען האבען דערגרייכט באפרייענדיג זיך פון קאפיטאליזם.

כינא, זאגט דער זשורנאל, האט אלע אורזאכען פיינט צו האבען ענגלאנד און פראנקרייך און דייטשלאנד. אלע האב־בען זיי ביי איהר געראבעוועט. פון יאר־פאן איז שוין אפגעשניטען. ווען כינא וואלט געהעגט זיך נוסח זיין אן יאפאן וואלט זי עס געוויס געטאן. אמעריקע איז געווען די איינציגע מדינה צו ווער־כער כינא האט נאך נעהאט א שטיקעל ציטרוי. אבער איצט איז דאס אויך פארשוואונדען. "דער לעצטער שטרוי, שרייבט דער זשורנאל, איז געווען דער פארראט פון דער אמעריקאנער רעגיע־רונג געגען כינע ביי דער וואשינגטאנער ענטוואפנונגס קאנפערענץ. דאס איז, ווייזט אויס, געווען דער ווענד־פונקט אין געשיכטע פון כינע."

דאן האט כינא איינגאנצען א מאך געטאן מיט'ן האנט אויף דעם יושר פון אלע קאפיטאליסטישע מלוכות, און איהר איז געבליבען איין וועג, זאגט דער זשור־נאל, דער וועג פון פאוועטעס.

כינע האט פיער הונדערט מיליאן מענשען. כינע האט א טעריטאריע וואס איז גרעסער ווי אמעריקע און דייטש־אויך, זאגט דער "טשאינא רעוויו". און די פיהרער פון דעם דאזיגען ריעזיגען לאנד און דעם דאזיגען גרעסטען פאלק אין דער וועלט, וואס ווערט באטראכט ווי דער ריעז אויף ליימעגע פיס, ווייזען זעהן כינא צווישען די נאציאנען פון דער וועלט אין דער ראליע, וואס איהר קומט, אין זיי ווייסען אלע אויסגעצייכענס פון דער ביטערער ערפאהרונג, אז קיין האפ־נונגען אויף די קאפיטאליסטישע מלוכות סענען זיי ניט לעגען. פארקעהרט זיי האבען א האפענונג בלויז דאן ווען זיי וועלען זיך פון די מלוכות אפטרייסלען. און עס איז פשוט נאטירליך, אז זיי זאל־לען וועגען זייערע אויגען צו סאוויעט רוסלאנד.

ווען עס זאל פאסירען, אז כינא זאל אנגעהמען די סאוויעטען סיסטעם, און דאס כינעזישע פאלק זאל אונטער דער וואס עס פארמאגט, און אויב די דאזיגע ענטוויקלונג וועט שעדיגען די אינטערעס סען פון די קאפיטאליסטישע מלוכות, זאגט דער "טשאנא רעוויו", וועלען די לעצטע האבען בלויז זיך אליין צו פאר־דאנקען.

די כינעזישע רעגיערונג רייסט זיך צו פארבינדען מיט רוסלאנד, ענדיגט דער זשורנאל, וועלכע איז געווים מעהר ווי אן אנדערער באקאנט מיט דער לאגע אין כינע.

אין דעריבער מוזען מיר אנגעהמען אז די ערפלעהרונגען פון מאסקווע וועגען די אורזאכען פארוואס די כינע זענען צווישען רוסלאנד און כינא זענען צייטי־ווייליג אפגעריסען געווארען זענען ריכטי־גע.

די סבות זענען — פראנצויזישע אינטריגעס. די פראנצויזען זענען בכלל פארא־אינטערעסירט, אז וואס ווייניגער רעגיערונגען זאלען רוסלאנד אנערקענען. אין דעם פרט איז פראנקרייך ניט אליין.

„קאפשמערצען נערוועז־אטאקעס זענען אוועק אויף שטענדיג"

מרס. דזשאן אייזלאנד, נאבעלעלמטאן, אנט., שרייבט:

„איך בין געווען א גרויסע ליידענדע פון שטארקע קאפשמערצען און שלאפלאזיגקייט. איך האב אויסגע־פרובירט אן אנצאל מיטלען ניט קרי־גענדיג קיין בענעפיט ביז איך האב געקראגען א ראט צו זוכען דר. טשיים'עס קידני פילס. דאס האט מיר קאמפלים געהאלפען און מיך גע־מאכט פיהלען ווי א נייע פרוי־ען. איך בין זעהר דאנקבאר צו דר. טשיים'עס מעדיציגען פאר אלץ וואס זיי האבען געטאן פאר מיר. איהר לאנט נוצען מיין בריעף פאר'ן בע־נעפיט פון אנדערע".

דר. טשיים'עס קידני ליווער פילס

35 ס. א באקס פאר 35 פילען, עדמאנסאן, בייטס און לאמ., לימ.

DIAN PACIFIC
שיפסקארטע
פאהרט נאך יוראפ
קענעדיען פאסיפ
רוידעקטע שיפסקארטען.
פוילען, רומעניען, ליטא
עסטרייך, דייטשלאנד, ר
טאליען יוגא און טשעכ
קיע אונגארן, פראנקרייך
יעדער אימיגראנט ווייס
קענעדיען פאסיפיק ניט
צוריריהענהייס.
נאכפרעגען ביי אונזערע
זיי רטע לאקאלע אגענטען.
דזשיי. א. פאר
נענעראל אגענט — פאס
פארסמענט.
1 קינג סטריט איסט,
עדעלייד 2105